

Hans Küng

Teolog og Forfatter

Det er nødvendigt at åbne Kirkens døre igen, for der er en dårlig atmosfære!

"Kirken er i krise, den mister flere og flere tilhængere. Den har ikke tilstrækkeligt præster, og kvinder og børn forlader i højere grad Kirken!" udtaler den schweiziske teolog, Hans Küng, i et interview med den spanske avis, ABC 11. november 2003. Han kræver en mere åben Kirke, som er ønsket af nutidens mennesker!

MADRID. I en alder af 75 år fortsætter Hans Küng, som en af de betydeligste fagfolk i moderne teologi. Han er schweizisk præst, og blev af Johannes XXIII udpeget som officiel koncilrådgiver ved det andet Vatikankoncil. Af Den hellige Stol i Rom blev han i 1979 fordømt, efter at have sat spørgsmålstegn ved Pavens ufejlbarlighed. Han er nu i Spanien, hvor han vil præsentere det første bind af sine memoirer "Den erobrede Frihed" (Trotta), som beskriver de første år i hans teologiske løbebane. Han har udviklet sig til en af de betydeligste kritikere af Vatikanets struktur, samt af Johannes Paul II's pontifikat. Han beskylder Paven for at være autoritær og uden interesse for dialog. Hans Küng er kommet for at afholde en konference i Det Filharmoniske Selskabs Bygning i Bilbao.

Det var meningen, at De skulle have holdt konferencen i en af Barcelonas kirker, men De fik ikke tilladelse, fordi De ikke er "katolsk teolog"?

"End ikke Paven kan forbyde mig at tale i en kirke. Mit "dårlige" rygte har skræmt kardinal-ærkebiskoppen, Carles. Hans reaktion er symptomatisk og alarmerende for den katolske kirke. 40 år efter Vatikankonciliet vender Rom atter tilbage til det autoritære og totalitære forældede system. Jeg vil gerne invitere Kardinalen til en offentlig kollegial debat under mit besøg i Barcelona.

I løbet af de seneste måneder har nogle kardinaler ansøgt Den apostolske Stol om rehabilitering af Dem som "katolsk teolog". Tror De at Kirken en skønne dag tillader det?

Jeg er sikker på - ud fra mine erfaringer med den tidligere generations personligheder (Yves Congar, Schillerbeeckx) som før deres død blev retfærdiggjort, at jeg vil blive rehabiliteret i det næste pontifikat - ikke i det nuværende.

Hvorfor ikke under den nuværende pave, Johannes Paul II?

Fordi den nuværende Pave ikke har ønsket at tale med mig, som han heller ikke har ønsket at tale med Gustavo Gutierrez, Leonardo Boff eller Schillerbeeckx. Han er ikke en dialogens mand. Han taler meget klart om "dialog", men praktiserer det ikke i kirken. Han er gennem autoritær.

Hvordan ser De på Kirken 40 år efter Konciliet? .

Det andet Vatikankoncil ønskede at give plads for reformer og udvikling i det katolske mønster ved et kompromis mellem et åbent koncil og en reaktionær Kurie. Desværre vandt Kurien totalt over koncilreformerne. De påtvang "taberne" deres teser i to retninger: ved reaktionære dokumenter, "erklæringer", på dogmatisk og på moralteologisk område, og ved kirkepolitiske udnævnelser. Udnævnelser af prælater, der er på Roms linie og ikke på folkets.

De var medarbejder med Ratzinger, præfekt for Troskongregationen, der i 1979 "fældede" Dem. Hvilken relation har De til ham i dag?

Vi er ikke fjender, men vor måde at tænke på er forskellig. Han er et led i Vatikanets maskineri, jeg er led i den legale opposition mod Hans Hellighed. Ratzinger bruger sine talenter i kuriepolitikken, som ikke er mig. Det er tilladt at være i opposition ikke til den katolske kirke, men til Vatikanets aktuelle politiske fremfærd.

Man siger, at De er blandt de teologer, der "angriber" Kirken?

De fleste katolikker mener, at min kritik er konstruktiv, og man må ikke glemme, at jeg stadig er præst, med alle præstens fuldmagter, og retten til at prædike og læse messe. Hvis man i dag kunne stemme om der skulle reformer til i kirken, ville det blive et "ja". Friheden skal forsvares med hensyn til et "frit cølibat", måske også m.h.t. kvindelige diakoner samt interkommunion de kristne kirker imellem. Det må jo indrømmes, at der er en breche mellem gudsfolket og gejstligheden. Biskopperne er i almindelighed ikke folkets stemme, men Vatikanets stemme. De gentager kun det, som Paven og Kurien siger.

Johannes Paul har lige haft 25 års jubilæum; hvad har han opnået i denne årrække?

På en måde ligner Pavens døds kamp kirkens aktuelle situation. Det er et eksempel på en kirke, der forsøger at bevare facaden. At bevare det ydre, så alt forbliver det samme som før, medens kirkens image i virkeligheden er sygt, i krise. Den mister løbende tilhængere, ikke kun blandt præsterne, som den ikke har nok af, men også blandt kvinder og børn, som forlader den.

Hvis den situation De skildrer er realistisk, hvad skal man så gøre?

Smække vinduerne op for at få frisk luft ind. Johannes XXIII åbnede kirkens vinduer: den nuværende Pave smækker dem i igen. Men det er nødvendigt at åbne dem, for det er ikke til at ånde i kirken. Vi skal igen forny kirken, og ikke blot gentage tidligere tiders tros- og moral-lære. Jeg er sikker på, at Jesus ikke ville synes om kirkens nuværende situation.

Kunne De deltage i en debat om Johannes Pauls abdikation?

Jeg har ikke vovet det, for det indebærer en stor risiko. Et fremtidig konklave ville ikke have fuld frihed til at vælge, så længe den nuværende Pave lever. Det ville være absolut nødvendigt, ved det fremtidige paveembede, at gøre sig tanker om, en aldersgrænse for biskopper og for Paven, en tidsbegrænsning for "Tjenernes tjener". I den nuværende Paves situation ville det være ønskværdigt, at han ikke sad ved roret, da det er andre, der i virkeligheden sidder inde med magten. Han forbliver sin livstid ud, for at sikre at den aktuelle situation forbliver "status quo".

Hvem og hvordan skal den ny pave være?

Det er vanskeligt at sige, fordi næsten alle kardinalerne er blevet udnævnt af Johannes Paul II. Kardinalkollegiet repræsenterer ikke de, der ønsker kirkens udvikling, men derimod en konservativ holdning. Hvis man ønsker en pave, der ligger på linie med andet Vatikankoncil, skal det være en, der ønsker fremskridt på moralteologisk og økumenisk område.

Hvad er Deres ønske for kirken i de kommende år?

Jeg ønsker, at kirken i betydeligt højere grad skal hvile på evangeliet end på kirkeretten og være mere åben overfor folkets nutidige håb og ønsker.